GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 440171	Behandeld in **commissies en raad**	
	Datum beeldvormende commissie *	28 oktober 2026
	Datum oordeelvormende commissie *	
	Datum besluitvormende raadsvergadering	11 november 2026
	Opsteller	K. Veenstra
	Telefoonnummer	

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Begroting 2027: Wat kosten de plannen en taken voor de komende vier jaar

Te besluiten om

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen.
2. In te stemmen met het geactualiseerde financiële meerjarenperspectief.
3. In te stemmen met het opheffen van de reserve sociaal domein per 1 januari 2027 en het saldo hiervan te storten in de algemene investeringsreserve.

Inleiding

Voor ligt de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030. Dit is de eerste begroting van het nieuwe college na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. De begroting vormt de financiële vertaling van het bestuursakkoord Ambities aan zee, iedereen doet mee 2026-2030 en bouwt voort op de vastgestelde Kadernota 2027. De ambities uit het bestuursakkoord zijn verwerkt in de begroting en meerjarenraming en geven richting aan de uitvoering van de bestuurlijke ambities voor de komende bestuursperiode. Daarbij is sprake van een structureel sluitende begroting in zowel 2027 als 2030 waarmee wordt voldaan aan het uitgangspunt van een structureel en reëel evenwicht.

Beoogd effect

Een programmabegroting 2027 die structureel sluitend is in 2027 en 2030 en inzicht geeft in de financiële opgaven voor de jaren 2028 tot en met 2029.

Argumenten

1.1 Met het vaststellen van de begroting autoriseert de raad het college voor het doen van uitgoven en het aangoon van verplichtingen.

Op basis van de gemeentewet is de raad bevoegd om de begroting vast te stellen. Na de vaststelling gaat het college aan de slag met het uitvoeren van de plannen met het geld dat uw raad daarvoor beschikbaar stelt gedurende de jaren 2027-2030.

2.1 De jaarschijven 2027 en 2030 sluiten met een positief saldo

Met deze begroting zijn de ambities uit het bestuursakkoord vertaald naar concrete beleidsvoornemens, investeringen en maatregelen. Daarmee geeft deze begroting

uitvoering aan het bestuursakkoord binnen een financieel verantwoord meerjarenperspectief. De begroting is structureel sluitend in zowel 2027 als 2030 en voldoet daarmee aan het provinciale uitgangspunt van structureel en reëel evenwicht.

2.2 Het financieel perspectief is geactualiseerd op basis van de meicirculaire 2026
De meicirculaire 2026 verhoogt de geraamde algemene uitkering voor Harlingen. Een deel van deze middelen houdt verband met nieuwe of bestaande taken en is daarom niet zonder meer beschikbaar voor vrij beleid. Dit betreft onder meer middelen voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), participatie, schuldhulpverlening, energiearmoede, opvangvoorzieningen en re-integratie van jongeren.

Belangrijke ontwikkelingen betreffen daarnaast de hervormingen binnen de Wmo. Vanaf 2029 wordt huishoudelijke hulp (HH) grotendeels uit de Wmo gehaald. Hier tegenover staat een aanzienlijke uitname uit het gemeentefonds, aangevuld met middelen voor een vangnetregeling. De Dienst heeft in haar ramingen van de uitgaven Wmo voor de gemeente Harlingen nog geen rekening gehouden met een afname van de kosten Wmo vanaf 2029 a.g.v. het schrappen van HH uit de Wmo. Ook is het nog onduidelijk hoe de vangnetregeling eruit komt te zien en wie hiervan gebruik kan maken. Als gevolg hiervan is het lastig inzichtelijk te maken wat de daadwerkelijke financiële gevolgen zijn van het nieuwe beleid. Daarom zijn de verwachte lagere uitkering en de nog onzekere ontwikkeling van de Wmo-lasten vooralsnog budgetneutraal geraamd. De stelpost wordt aangepast zodra de wettelijke uitwerking, de vangnetregeling en de financiële gevolgen voor Harlingen voldoende betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Voor de jeugdzorg bevat de circulaire enkele neerwaartse bijstellingen, waaronder een tijdelijke uitname voor de compensatieregeling niet-beoogde jeugdzorgkosten en een structurele correctie van de zogenoemde ‘weeffout’ uit de decentralisatie van de jeugdzorg. De financiële effecten hiervan blijven voor Harlingen beperkt.

Alles afwegende verbetert de meicirculaire het financiële perspectief van de gemeente, maar het vrij besteedbare voordeel is geringer dan het totaalbedrag suggereert doordat een substantieel deel van de middelen taakgebonden is. Daarnaast blijven rondom de toekomstige Wmo-hervormingen nog onzekerheden bestaan die de komende jaren nader moeten worden uitgewerkt.
In juli 2026 is de raad via een raadsinformatiebrief van de uitkomsten van de meicirculaire op de hoogte gesteld.

Uitkomst begroting 2027 / meerjarenraming 2028 – 2030
Rekening houdende met bovengenoemde uitgangspunten is de uitkomst van de begroting en meerjarenraming als volgt:

(bedragen x € 1.000)

Begrotingsjaar	2027	2028	2029	2030
Lasten (excl. reservemutaties en excl. begrotingssaldo)	90.204	91.370	93.062	95.157
Baten (excl. reservemutaties en excl. begrotingssaldo)	87.899	88.249	90.672	92.993
Geraamd saldo van baten en lasten	**-2.305**	**-3.121**	**-2.390**	**-2.164**
Toevoegingen reserves (last)	2.560	1.672	1.767	1.724
Onttrekkingen reserves (baat)	5.041	3.470	3.687	3.913
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**2.481**	**1.798**	**1.920**	**2.189**
Incidentele lasten (incl. incidentele toevoegingen reserves)	3.301	1.730	1.947	2.173
Incidentele baten (incl. incidentele onttrekkingen reserves)	3.301	1.730	1.947	2.173
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	**176**	**-1.323**	**-470**	**25**

De volgende incidentele beleidswensen uit het bestuursakkoord zijn in de begroting opgenomen:

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Verkeersveiligheids-campagne	10.000			
Pilot (late trein Harlingen-Leeuwarden)	40.000			
Expeditie Harlingen		100.000	100.000	
Recreatieplas vml terrein de Koemen			750.000	750.000
Stimuleringspas jongeren 12-16 jaar	200.000	30.000	30.000	
Omroep Zilt	10.000			
Jonge Makersfonds	10.000	10.000	10.000	
Aanleg bos		72.000		
Ontwikkelingen verleggen Havenmond onderzoeken *				
Evaluatie de Dienst	50.000			
Duurzaamheid, circulariteit	100.000	200.000	200.000	
Behoud functies Frisius en Noorderbreedte	200.000			
Opknappen Oosterpark		500.000	500.000	1.000.000

Onderzoek vastgoedbeheer	150.000			
Procesbegeleider regionale samenwerking **	62.000			
Totalen	**832.000**	**912.000**	**1.590.000**	**1.750.000**

**Krediet reeds in 2026 beschikbaar gesteld*
***Toegevoegd, niet uit bestuursakkoord*

Dekking van bovenstaande beleidswensen vindt plaats uit de algemene investeringsreserve. Het verleggen van de havenmond in 2029, een beleidswens uit het bestuursakkoord, is in deze begroting nog niet verwerkt. De verdere uitwerking van het project havenmond wordt meegenomen bij een volgende actualisatie van de begroting. De financiële consequenties worden daarbij nader uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd
Daarnaast zijn de volgende structurele beleidswensen uit het bestuursakkoord opgenomen:

Omschrijving	Investering	2027	2028	2029	2030
Participatie			15.000	15.000	15.000
Continuïteit (wettelijke taken) en doelbereiking organisatie		125.000	250.000	250.000	150.000
Fietspad Achlum-Ludingaweg (aansluiting op Atjetille)	1.050.000		61.250	61.250	61.250
Uitvoering beleidskader haven (Port of Harlingen)			350.000	350.000	350.000
Parkeren P1, P2 en P3	2.500.000		162.500	162.500	162.500
Voetpad Ludinga Oost	47.800	4.000	4.000	4.000	4.000
Brug it Spoarpad	34.339	3.000	3.000	3.000	3.000
Verhogen onderhoudsniveau wegen (trottoirs/paden)			100.000	100.000	100.000
Kop Westerzeedijk	P.M.				
Recreatieplas voormalig de Koemen			60.000	60.000	60.000
Clusteren sportvoorzieningen	12.000.000				400.000

Instandhouding speeltoestellen			25.000	25.000	25.000
Nieuwbouw gemeentewerf herindexering			100.000	100.000	100.000
Totalen	**15.632.139**	**132.000**	**1.130.750**	**1.130.750**	**1.430.750**

2.1 De reserve sociaal domein heeft niet langer een specifieke bestemming.
De reserve sociaal domein is indertijd ingesteld als aparte risicobuffer voor het sociaal domein. Inmiddels maken de risico's van het sociaal domein onderdeel uit van de algehele weerstandscapaciteit zoals toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen. Indien de risico's zich voordoen worden ze gedekt door de algemene reserves. Het is daarom niet meer nodig een aparte reserve voor het sociaal domein aan te houden, deze kan dan ook worden opgeheven. Het saldo wordt toegevoegd aan de algemene investeringsreserve.

Kanttekeningen

2.1 De jaren 2028 en 2029 zijn financieel niet sluitend.
Met deze begroting is een financieel verantwoord meerjarenperspectief gerealiseerd waarin de ambities uit het bestuursakkoord zijn verwerkt en de begroting structureel sluitend is zowel in 2027 als 2030. De financiële ruimte in de tussenliggende jaren blijft beperkt. Daarom blijft het van belang de financiële ontwikkelingen nauwgezet te volgen en bij nieuwe beleidswensen telkens een afweging te maken tussen ambities, uitvoerbaarheid en beschikbare middelen.

Financiën
De financiële effecten zijn verwerkt in de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030. Voor 2027 bedraagt het structurele begrotingssaldo € 176.000 positief. Voor 2028 en 2029 resteert een structureel tekort van respectievelijk € 1,323 miljoen en € 470.000. Vanaf 2030 wordt een structureel positief saldo verwacht van € 25.000. Voorgesteld wordt om de reserve sociaal domein per 1 januari 2027 op te heffen en het saldo ad. € 844.803 toe te voegen aan de algemene investeringsreserve.

Juridisch
Op grond van artikel 190 van de Gemeentewet biedt het college de raad jaarlijks een ontwerp aan voor de begroting, inclusief toelichting, en een meerjarenraming voor ten minste drie op het begrotingsjaar volgende jaren. Op grond van artikel 191 van de Gemeentewet stelt de raad de begroting vast in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

Communicatie
Na vaststelling door de raad wordt de programmabegroting op de gemeentelijke website geplaatst. Verder wordt er een persbericht opgesteld door team communicatie.

Fatale termijn
11 november 2026.

Uitvoering
Nadat de programmabegroting 2027 in het college is behandeld wordt deze door de drukker opgemaakt als een interactieve pdf ten behoeve van de behandeling in de raadscommissie op 29 oktober en de raad op 11 november 2026.
Na vaststelling door de raad wordt de programmabegroting voor 15 november 2026 aan de provincie toegezonden.

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	*Kadernota 2027*
Intrekken beleidsnota's:	*N.v.t.*
Gevolgen ander beleid:	*N.v.t.*

Bijlagen
1. Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 (doc.nr. 444926).
2. Kadernota 2027 (doc.nr. 440529).

Harlingen, 28 september 2026.

Burgemeester en wethouders van Harlingen,

de secretaris,	de burgemeester,
J. van Delden	C.M. Sjerps

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Besluit van de gemeenteraad van Harlingen

Onderwerp:	Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HARLINGEN

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 september 2026.

Besluit

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen.
2. In te stemmen met geactualiseerde financiële meerjarenperspectief.
3. In te stemmen met het opheffen van de reserve sociaal domein per 1 januari 2027 en het saldo hiervan te storten in de algemene investeringsreserve.

Besluit aangepast

Vastgesteld door de raad in zijn
vergadering van 11 november 2026

, de voorzitter

, de raadsgriffier